

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/85/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3122207567
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Marek Anovčín
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2024:3122207567.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Marka Anovčina a členiek senátu JUD. Aleny Radičovej a JUDr. Evy Vékonyovej, v spore žalobcu A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. XX, právne zastúpeného Mgr. Jurajom Jancom, advokátom, so sídlom v Ilave, Mierové námestie č. 52/6, IČO: 36 131 806, proti žalovanej E. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom G., F. H. D. XXX/XX, právne zastúpenej Mgr. Pavlom Dudíkom, advokátom, so sídlom v Trenčíne, Jilemnického 2, IČO: 52 864 294, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Trenčín, č. k. 13C/43/2022 – 93 zo dňa 29. mája 2023, takto

rozhodol:

I. Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

II. Žalobca má voči žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie vo výroku I. zrušil podielové spoluvlastníctvo podielové spoluvlastníctvo sporových strán k nehnuteľnostiam, vedeným Okresným úradom Ilava, katastrálnym odborom, v k. ú. G. na LV č. XXXX ako byt č. 1 na prízemí, vchod č. 14 v dome s. č. XXX, postavenom na pozemku parc. reg. C č. XXXX/X- zastavaná plocha a nádvorie o výmere 321 m², vrátane spoluvlastníckeho podielu na spoločných častiach a zariadeniach domu vo veľkosti XXXX/XXXXXX a k nehnuteľnostiam, vedeným Okresným úradom Ilava, katastrálnym odborom v k. ú. G. na LV č. XXXX ako parc. registra C č. XXXX/X – zastavaná plocha a nádvorie o výmere 321 m² v spoluvlastníckom podiele vo výške XXXX/XXXXXX a toto spoluvlastníctvo vyporiadal tak, že uvedené nehnuteľnosti prikázal do výlučného vlastníctva žalobcu. Výrokom II. zaviazal žalobcu zaplatiť na vyrovnanie spoluvlastníckeho podielu žalovanej sumu 8 833,33 eur do 60 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Výrokom III. priznal žalobcovi voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Uvedeným rozsudkom vyhovel žalobe žalobcu, ktorou sa domáhal zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k uvedeným nehnuteľnostiam. Súd prvej inštancie z vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav: Sporové strany sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností, nachádzajúcich sa v katastrálnom území G., zapísaných na LV č. XXXX, ako byt č. 1, nachádzajúci sa na prízemí obytného domu súp. č. XXX vo vchode č. 14, postavený na parc. reg. C č. XXXX/X – zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 321 m², vrátane spoluvlastníckeho podielu vo výške XXXX/XXXXXX na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu, a to vo výške 2/3 pre žalobcu a 1/3 pre žalovanú. Rovnako sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností, zapísaných na LV č. XXXX ako parc. reg. C č. XXXX/X – zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 321 m² vo veľkosti spoluvlastníckeho podielu XXXX/XXXXXX v prospech žalobcu a vo veľkosti spoluvlastníckeho podielu XXXX/XXXXXX v prospech žalovanej. Podľa znaleckého posudku G. I. J. č. XXX/XXXX je všeobecná hodnota predmetných nehnuteľností 26 500,- eur. Súd prvej inštancie právne vec posúdil podľa § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 13 ods. 1 a 2 zákona

č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov. Uviedol, že v prejednávanej veci nebolo sporné, že sporové strany nemajú záujem naďalej zotrvať v spoluvlastníckom vzťahu k predmetným nehnuteľnostiam, a preto súd akceptujúc ich vôľu podielové spoluvlastníctvo k nehnuteľnostiam zrušil a pristúpil k vyporiadaniu tohto podielového spoluvlastníctva. Prvým spôsobom ako vyporiadať podielové spoluvlastníctvo je reálne rozdelenie veci. Nakoľko v predmetnom prípade ide o dvojizbový byt, toto nie je možné. Súd preto pristúpil k aplikácii druhej možnosti ako vyporiadať zrušené spoluvlastníctvo, a to prikázaním do výlučného vlastníctva niektorého zo spoluvlastníkov. V prejednávanej veci každý zo spoluvlastníkov prejavil záujem o nadobudnutie výlučného vlastníctva k vyporiadavaným nehnuteľnostiam. Väčšinovým podielovým spoluvlastníkom vyporiadavaných nehnuteľností je žalobca. V súčasnosti nie sú predmetné nehnuteľnosti zo strany svojich spoluvlastníkov nimi užívané. Žalobca tvrdil, že predmetný byt chce prikázať do svojho výlučného vlastníctva z dôvodu potreby zabezpečiť si svoje vlastné bývanie, nakoľko v súčasnej dobe býva aj so svojou rodinou u svojich svokrovcov spolu s nimi. V konaní nebolo sporné, že žalovaná býva so svojou rodinou vo svojom vlastnom byte. Počas konania vyjadrila zámer sa do tejto vyporiadavanej nehnuteľnosti presťahovať spolu so svojím manželom a svoju nehnuteľnosť prenechať svojim dospelým deťom. Za takejto situácie súd vyhodnotil, že je to práve žalobca, komu by mal byť byt prikázaný do jeho výlučného vlastníctva, nakoľko uvedenou nehnuteľnosťou vyrieši svoju bytovú otázku, a preto súd takémuto riešeniu dal prednosť pred vyriešením bytovej otázky detí žalovanej. Prvé dve zákonné kritériá, ktoré má súd vyhodnocovať v rámci rozhodovania komu zo spoluvlastníkov spoločnú vec prikáže (veľkosť spoluvlastníckych podielov a účelné využitie veci), svedčia viac v prospech žalobcu. Žalobca uhradil donedávna všetky náklady spojené s predmetnou nehnuteľnosťou a žalovaná tak učinila až následne po podaní žaloby na súd. Vzhľadom na uvedené súd existenciu ďalších kritérií v prejednanom prípade nevyhodnocoval, nakoľko mal za to, že práve veľkosť spoluvlastníckych podielov ako aj účelné využitie veci sú kritériami, ktoré v predmetnej veci súdu poskytujú dostatočne relevantný podklad pre rozhodnutie, ktorému zo spoluvlastníkov majú byť posudzované nehnuteľnosti prikázané do výlučného vlastníctva. Súd bol toho názoru, že ostatné kritéria, medzi ktoré určite patrí aj citová väzba k nehnuteľnosti, sú kritériami, ktoré môžu odôvodniť prikázanie veci niektorému zo spoluvlastníkov iba vo výnimočných situáciách (ktorú v prejednanom prípade súd nezistil) alebo v prípade, že zákonom vymenované kritériá boli u oboch sporových strán vyhodnotené ako rovnocenné, a preto iba na základe nich súd nevie prijať záver o tom, komu z podielových spoluvlastníkov má byť vec prikázaná do jeho vlastníctva s uložením povinnosti výplaty voči ustupujúcemu spoluvlastníkovi. Nad rámec odôvodnenia súd konštatoval, že hoci žalovaná svoj silný citový vzťah k spoločnej nehnuteľnosti tvrdila a odvodzovala ho od skutočnosti, že v tomto byte sa starala o svoju matku niekoľko rokov, tento svoj citový vzťah k nehnuteľnosti nepodporila žiadnym svojím konaním. Sama žalovaná potvrdila, že úhrady v súvislosti s užívaním bytu neuhradila počas existencie jej spoluvlastníckeho vzťahu k nej, ale až po podaní žaloby, pričom vykonávala úhrady len do výšky svojho podielu, a to za obdobie od augusta 2022, hoci jej spoluvlastnícky vzťah k spoločnej veci bol zapísaný do katastra nehnuteľností už v roku 2017, a že napriek skutočnosti, že disponuje kľúčmi od nehnuteľnosti, túto navštívila za obdobie od novembra 2022 len dvakrát, nezúčastnila sa ani schôdze vlastníkov bytov, rovnako nemala ani vedomosť o tom, že by zaplatila svoj podiel na dani z nehnuteľností. Súd tak vyhodnotil jej tvrdý silný citový vzťah k nehnuteľnosti ako účelové tvrdenie, a preto vzhľadom na uvedené vykonávanie ostatných dôkazov, navrhnutých stranami (výsluch svedkov, priestupkový a dedičský spis) zamietol ako nerelevantné. V rámci predmetného spôsobu vyporiadania podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam je potrebné tiež skúmať hľadisko solventnosti. Nakoľko medzi stranami nebolo sporné, že hodnota vyporiadavaných nehnuteľností je 26 500,- eur, súd stanovil, že v prípade prikázania do výlučného vlastníctva žalobcu by bol tento povinný vyplatiť žalovanej sumu vo výške 8 833,33 eur, pričom v prípade prikázania do výlučného vlastníctva žalovanej by bola táto povinná vyplatiť žalobcovi sumu vo výške 17 666,66 eur. Solventnosť sporových strán nebola z ich strany navzájom rozporovaná, a preto súd návrh na doplnenie dokazovania predložením listinných dôkazov ohľadom tejto skutočnosti zamietol, a to z 2 dôvodov, keď okrem skutočnosti, že solventnosť nebola stranami rozporovaná, tento návrh na doplnenie dokazovania bol vznesený oneskorene, pričom za účelom jeho vykonania by muselo dôjsť k odročeniu pojednávania, ktoré súd vyhodnotil ako nehospodárne. Vzhľadom na veľkosť spoluvlastníckych podielov je výška vyplácaného podielu nižšia, pričom žalobca je túto sumu schopný vyplatiť do 60 dní, aj to len z dôvodu, že predmetné finančné prostriedky sú alokované na jeho termínovanom účte, z ktorého je oprávnený bez zaťaženia poplatkom vyberať sumu k určitému dátumu v mesiaci. Lehotu 60 dní súd nepovažoval za neadekvátnu popísanej situácii žalobcu a ani takú, ktorá by mohla spôsobiť žalovanej nejakú ujmu. Súd vzhľadom na uvedené preto rozhodol, že predmetné nehnuteľnosti sa prikazujú do

výlučného vlastníctva žalobcu, ktorý je povinný vyplatiť žalovanej primeranú finančnú náhradu vo výške 8 833,33 eur v lehote 60 dní od právoplatnosti rozsudku. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 255 CSP. V prejednávanom prípade došlo k zrušeniu a vyporiadaniu podielového spoluvlastníctva prikázaním spoločnej veci do výlučného vlastníctva žalobcu s povinnosťou vyplatiť primeranú náhradu za spoluvlastnícky podiel na nehnuteľnostiach žalovanej. Súd tak rozhodol spôsobom, ktorý bol žalobcom navrhovaný. Súd mal v konaní preukázané, že žalobca sa pokúšal so žalovanou dohodnúť ohľadom spôsobu vyporiadania podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti, avšak bez úspechu. Súd vzhľadom na uvedené priznal žalobcovi plnú náhradu trov konania, keď nezistil okolnosti, pre ktoré by mal svoje rozhodnutie korigovať aplikáciou ustanovenia § 257 Civilného sporového poriadku. Žalovaná hoci tvrdila, že bola ochotná zaplatiť žalobcovi aj vyššiu sumu za jeho zákonný podiel, túto skutočnosť nijako nepreukázala, pričom žalobca poprel vedomosť o takejto ponuke z jej strany a táto skutočnosť je aj v rozpore s potvrdením notárky K. F. C., ktorá potvrdila, že žalovaná nemala záujem nijakým spôsobom vyporiadať svoje podielové spoluvlastníctvo k spoločným nehnuteľnostiam.

2. Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie žalovaná uplatniac odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b), e), f) a h) CSP. Uviedla, že súd jej nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovala svoje procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Pochybenie súdu nastalo počas jej výsluchu, kedy jej vôbec nebolo umožnené, aby sa sama v monologickej časti výsluchu vyjadrila k jednotlivým klamstvám žalobcu, ktoré uviedol už v samotnej žalobe, ale i v ďalšom svojom vyjadrení. Jej výsluch prebehol spôsobom, že jej súd položil 4 otázky, ktoré podľa súdu boli podstatné pre súdne konanie a nič ďalšie súd nezaujímalo. Vzhľadom na skutočnosť, že výsluch oboch strán sporu bol v písomných podaniach navrhnutý, a už zo samotných písomných podaní vyplývali výrazne odlišné skutkové tvrdenia o niektorých podstatných veciach pre rozhodnutie súdu, súd mal umožniť obom stranám sporu v konaní riadne vypovedať. Namiesto toho však súd výsluch strán sporu zdegradoval na polozenie niekoľkých otázok, pričom zvyšok súd evidentne nepovažoval za potrebné si vypočuť. V kontexte nižšie uvedeného nevykonania navrhnutých dôkazov súd následne dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, ktoré zároveň aj nesprávne právne posúdil. Súd odmietol vykonať výsluch navrhnutých svedkov a vykonanie dokazovania ďalšími dôkazmi pre ich údajnú nerelevantnosť pre rozhodnutie vo veci. S týmto tvrdením súdu bez bližšieho odôvodnenia (v bode 11 odôvodnenia rozhodnutia je o tom iba strohá zmienka) nie je možné súhlasiť. Veľká väčšina skutkových okolností dôležitých pre rozhodnutie súdu bola po prvotných písomných vyjadreniach strán sporu v rovine tvrdenia proti tvrdeniu bez toho, aby ktorákoľvek strana sporu mala na preukázanie svojich tvrdení listinné alebo iné relevantné dôkazy. Súd potom na základe takto okresaného dokazovania dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, nakoľko vo veľkej miere iba prevzal nepravdivé a účelové skutkové tvrdenia žalobcu. S prihliadnutím na charakter jednotlivých skutkových tvrdení je možné konštatovať, že ich nie je možné preukázať inak než svedeckými výpoveďami. Tým, že ich súd nepripustil vykonať (hoci boli relevantnými dôkazmi, riadne a včas navrhnutými), znemožnil tým žalovanej preukázať nepravdivosť a účelovosť tvrdení žalobcu. Žalobca už dlhú dobu pred samotným súdnym konaním konal spôsobom, aby tým umelo navodil okolnosti v jeho prospech v prípadnom súdnom konaní. Rovnako súd zamietol návrh na doplnenie dokazovania, ktorý predniesol právny zástupca žalovanej na súde po tzv. predbežnom právnom posúdení veci súdom na prvom pojednávaní. Súd tento dôkaz zamietol vykonať okrem iného aj preto, že podľa neho bol návrh na doplnenie prednesený neskoro. Takýto postup súdu, ktorým odmietne návrh na doplnenie dokazovania prednesený po predbežnom právnom posúdení veci, však nie je možné vnímať ako oneskorene navrhnutý. Postup súdu vo vzťahu k odmietnutiu vykonať navrhnuté dôkazy nie je možné vnímať ako správny a zákonný, a to aj v kontexte nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 21. 11. 2019, sp. zn. II. ÚS 168/2019, a súdnej praxe. Dôkazy nevykonané v súdnom konaní v dôsledku ich zamietnutia pre nerelevantnosť boli dôkazmi, ktoré bolo nevyhnutné vykonať na zistenie rozhodujúcich skutkových okolností dôležitých pre rozhodnutie súdu. Nevykonaním dôkazov a iba nekritickým prevzatím skutkových tvrdení žalobcu súd v konečnom dôsledku dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Súd zamietol návrhy na vykonanie dôkazov, hoci boli riadne navrhnuté (uvedené aj skutočnosti, ktoré majú byť dokazovaním preukázané) a rovnako boli navrhnuté včas. Hospodárnosť a rýchlosť súdneho konania nemôže byť na úkor dostatočného zistenia skutkového stavu veci a vykonania nevyhnutných dôkazov na ustálenie skutkových zistení potrebných pre súdne rozhodnutie (najmä v prípade, že sa jedná o skutkové zistenia, ktoré nie je možné preukázať jednoducho listinnými dôkazmi, ale je nevyhnutné vypočuť svedkov). Z postupu súdu na pojednávaní, ale aj zo samotného rozhodnutia je zrejmé, že súd nekriticky prevzal nepravdivé tvrdenia žalobcu a všetky svoje skutkové zistenia založil na základe jeho tvrdení, bez toho, aby ich súd vôbec posudzoval v kontexte tvrdení žalovanej uvedených v písomných podaniach. Jedným

z mnohých nesprávnych skutkových zistení je starostlivosť žalobcu o byt, platenie všetkých výdavkov spojených s užívaním bytu. Tieto skutočnosti však nie sú pravdivé. V prvom rade súd opomenul, že samotný žalobca je vlastníkom bytu iba veľmi krátko, a to na základe darovacej zmluvy. Predtým sa o byt staral brat žalovanej L.. Rodinné vzťahy boli veľmi zlé, čo sa premietlo aj v súvislosti so starostlivosťou a udržiavaním bytu. Súd uvádza, že žalovaná sama vlastným konaním neprejavovala záujem o byt, čo však nie je pravda. V prvom rade, ak sama nevie o potrebe vykonať nejakú údržbu v dôsledku toho, že do bytu nemá prístup, nie je možné takýto úkon z jej strany vykonať. Rovnako, ak ju brat o tejto potrebe neinformoval, nemohla o tom vedieť. Dokonca ani nevedela, že na byte robili nejakú údržbu. Ak o tom nevie, lebo nikto s ňou nekomunikuje a nemá ani kľúč od bytu, je samozrejmé, že nie je schopná sa spolupodieľať na takýchto úkonoch. Kým mala prístup do nehnuteľnosti, starala sa o ňu ako o vlastnú. Kľúč od bytu nemala od smrti svojej matky v roku 2016 až do doby, kedy jej teraz na jeseň žalobca po niekoľkých výzvach odovzdal kľúč od bytu. Dokonca aj samotný žalobca jej vhodil do schránky (bez bližšieho odôvodnenia a vysvetlenia) poštovou poukážku na úhradu nákladov spojených s bytom až v období 12/2022. Vytváral tým skutkový stav, ktorý v prípadnom súdnom konaní bude v jeho prospech. Celý čas konal účelovo. Vzhľadom na uvedené je potom údajná neochota a nezáujem žalovanej o byt a neplatenie nákladov spojených s užívaním bytu nesprávnym skutkovým zistením. Ďalším nesprávnym skutkovým zistením súdu je, že žalobca by získaním bytu do svojho výlučného vlastníctva riešil svoju bytovú otázku a žalovaná nie. Aj samotný žalobca má kde bývať, a to buď u svojich rodičov alebo u svokrovcov v Záskalí. Ani jeho tvrdenia týkajúce sa údajnej vzdialenosti dochádzky do zamestnania z lavy alebo Záskalia nie sú pravdivé. Vychádzajúc z toho ako žalovaná pozná žalobcu, má za to, že byt ani nebude so svojou rodinou užívať a toto je iba účelovým tvrdením žalobcu, aby získal byt. Rovnako nesprávnym skutkovým zistením súdu je, že žalovaná sa žiadnym spôsobom nechcela dohodnúť na zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva. Toto tvrdenie nie je správne a pravdivé. Od začiatku so zrušením podielového spoluvlastníctva súhlasila, ale chcela byť do svojho vlastníctva. To, že žalobca túto skutočnosť popiera a stavia ju do pozície človeka, ktorý odmietal akékoľvek riešenie, je nesprávne. Súd opäť, vychádzajúc iba z tvrdenia žalobcu, dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Ak žalobca odmieta akékoľvek rokovanie o inom spôsobe vyporiadania, než sám by chcel dosiahnuť, tak rokovania nemali zmysel. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti je nutné konštatovať, že súd svojim postupom dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, kedy nekriticky prevzal nepravdivé tvrdenia žalobcu bez toho, aby žalovanej vôbec umožnil preukázať opak týchto tvrdení. Žalovaná zároveň nesúhlasila ani s hodnotou nehnuteľností, ktorá bola určená v súdnom konaní vo výške 26 500,- eur. Ako sa dodatočne informovala, reálna trhovú hodnotu nehnuteľnosti je oveľa vyššia a mohla by byť približne vo výške 41-45 tisíc eur. V dôsledku toho je potom aj súdne rozhodnutie o výške primeranej náhrady za spoluvlastnícky podiel nesprávne. Navrhla vykonať nové znalecké dokazovanie znalcom z odboru stavebníctvo, odvetvie odhad hodnoty nehnuteľností, ktorý by určil aktuálnu hodnotu nehnuteľností. Súd ďalej nesprávne právne posúdil vec, kedy nesprávne aplikoval a interpretoval § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Súd vychádzal z nepravdivých tvrdení žalobcu, ktoré žalovanej neumožnil vyvrátiť v rámci dokazovania v súdnom konaní. Súd celé dokazovanie viedol spôsobom, aby mal naplnené svoje vopred určené predpoklady rozhodnutia bez toho, aby sa širšie zaoberal jednotlivými okolnosťami tohto sporu. Súd sa vôbec nezaoberal skutočnosťou, že žalovaná dlho nemala vôbec prístup do nehnuteľnosti, že nemala absolútne žiadne informácie o nehnuteľnosti, neprihliadol na to, že žalobca nemal absolútne žiadny vzťah k nehnuteľnosti. Súd sa v rámci právneho posúdenia veci (aj v dôsledku nedostatkov v rámci dokazovania) žiadnym spôsobom nevyporiadal s namietanými skutkovými tvrdeniami žalovanej, a to násilným správaním žalobcu, vytváraním neustáleho nátlaku na ňu, jeho prístupom k jej právu na užívanie nehnuteľnosti a jej sprístupnenie, na nemožnosť spolupodieľať sa na nákladoch na údržbu, ak o nich vôbec nevie. Všetky skutočnosti, ktoré by boli v jej prospech v rámci rozhodovania súdu o tomto spore, súd ignoroval a iba nekriticky prevzal nepravdivé skutkové tvrdenia žalobcu. Nesprávne právne posúdenie veci je možné vidieť aj v nesprávnej aplikácii § 255 CSP v rámci rozhodovania súdu o priznaní nároku na náhradu trov súdneho konania. Súd nesprávne aplikoval § 255 CSP na danú vec, kedy úspech v konaní na strane žalobcu vyvodil z toho, že súd rozhodol tak, ako to navrhol žalobca. Podporne súd poukázal aj na ďalšie skutočnosti týkajúce sa mimosúdnej snahy žalobcu o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, ale v kontexte vyššie uvedeného je zrejmé, že súd len nekriticky prevzal vyjadrenia žalobcu bez toho, aby žalovanej umožnil vykonaním navrhnutých dôkazov preukázať opak. Vzhľadom na právny názor Ústavného súdu ČR v novšom rozhodnutí z 05.04.2022 sp. zn. IV. ÚS 404/22 je zrejmé, že nie je možné v týchto konaniach úspech v konaní posudzovať iba na základe toho, či súd rozhodol tak ako to navrhovala jedna alebo druhá strana sporu. Vzhľadom na uvedené skutočnosti žalovaná navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec

mu vrátil na ďalšie konanie, doplnenie dokazovania navrhnutými dôkaznými prostriedkami a nové rozhodnutie vo veci.

3. Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovanej uviedol, že podané odvolanie je v celom rozsahu nedôvodné a tvrdenia v ňom uvedené odporujú tvrdeniam, ktoré žalovaná produkovala v priebehu konania pred súdom prvej inštancie a odporujú aj zistenej skutkovej situácii. Žalovaná okrem toho účelovo uvádza tvrdenia, ktoré sú zjavne nepravdivé. Súd vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie vo veci. V zmysle ustálenej judikatúry nie je súd pri vykonávaní dokazovania viazaný návrhmi účastníkov a nemá povinnosť všetky navrhnuté dôkazy vykonať. Nevykonanie všetkých navrhnutých dôkazov pritom nie je vadou spôsobujúcou účastníkovi odňatie možnosti konať pred súdom. Uvedené vyplýva napr. z uznesenia Najvyššieho súdu SR zo dňa 14. 9. 2011, sp. zn. 6 Cdo 153/2011. Nevykonanie dôkazov navrhnutých žalovanou na preukázanie jej tvrdení, ktoré boli v podstatnej časti vo vzťahu k meritu veci irelevantné (ale tiež nevykonanie dôkazov navrhnutých žalobcom „z opatrnosti“ na preukázanie nepravdivosti uvedených tvrdení žalovanej) nemalo vplyv na realizáciu procesných práv strán. Vykonaním týchto dôkazov by sa skutkový stav nezmenil a tieto by nemali vplyv ani na právne posúdenie veci. Tvrdenia žalovanej týkajúce sa vzťahu medzi stranami a ich právnymi predchodcami boli totiž irelevantné a predlžovanie vybavovania veci vykonávaním výsluchov svedkov k týmto irelevantným skutočnostiam by bolo v rozpore so zásadou procesnej ekonomiky. Bolo by tiež v rozpore s povinnosťou súdu postupovať v konaní tak, aby sa mohlo rozhodnúť rýchlo a hospodárne, spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania. Čo sa týka solventnosti sporových strán, súd správne zamietol návrh žalovanej na vykonanie ďalšieho dokazovania v tomto smere z dôvodu koncentrácie konania. Tvrdenie žalovanej, že žalobca by nemal mať dostatok prostriedkov na jej vyplatenie totiž žalovaná vyslovila až na pojednávaní, hoci mala na to priestor v rámci písomných vyjadrení. Čiže aj jej tvrdenie, aj návrh na vykonanie dokazovania v tomto smere, boli uskutočnené neskoro a v rozpore s povinnosťou vyplývajúcou z ustanovenia § 153 ods. 1 CSP. Súd v prípade zamietnutia tohto návrhu na vykonanie dokazovania postupoval v súlade so svojim oprávnením vyplývajúcim z ustanovenia § 153 ods. 2 CSP. Skutkový stav bol zistený v potrebnom rozsahu, bolo nesporne zistené, ktorá zo strán má väčšiu potrebu vlastníctva nehnuteľnosti, ktorá strana o nehnuteľnosť prejavuje (a uskutočňuje) väčšiu starostlivosť ako aj to, ktorá zo strán mala záujem spoluvlastníctvo vyporiadať a aký bol postoj druhej strany. Podstatná väčšina tvrdení žalovanej, a to aj tvrdení, ktoré boli pre rozhodnutie vo veci relevantnými, bola celkom nesporne a zrejme prezentovaná skreslene, v rozpore s realitou, či účelovo. Žalovaná nepravdivo tvrdila, že sa chcela so žalobcom dohodnúť, že prejavila záujem nadobudnúť nehnuteľnosť, že dokonca chcela ponúknuť žalobcovi vyššiu sumu, že sa o nehnuteľnosť starať chcela a pod. Pritom však z vykonaných dôkazov bez akýchkoľvek pochybností vyplynulo, že žalovaná nechcela spoluvlastníctvo zrušiť a vyporiadať ho akýmkoľvek spôsobom. Tiež bolo zrejmé, že na výzvu na vyporiadanie jej adresovanú vôbec nereagovala. Tiež je nesporne preukázané, že žalovaná o nehnuteľnosť žiaden záujem nemala, a to tak z pohľadu starostlivosti a platenia platieb za jej užívanie (ktoré neplatila počas celého svojho vlastníctva nehnuteľnosti, teda od roku 2017, keď ich aj za žalovanú hradil žalobca a pred ním jeho právni predchodcovia, a zaplatila ich, a aj to len ich časť týkajúcu sa obdobia od júla 2022, až počas konania a toto jej konanie súd správne vyhodnotil ako účelové), ale dokonca aj z pohľadu samotnej návštevy nehnuteľností, keď žalovaná sama uviedla, že od októbra 2022 do termínu pojednávania v byte nebola a nezúčastnila sa ani schôdze vlastníkov. Dôkazy navrhnuté žalovanou nemohli na týchto skutočnostiach nič zmeniť a neboli ani navrhnuté za účelom ich popretia, či vyvrátenia, hoci práve vyššie uvedené okolnosti sú podstatnými pre rozhodovanie o tom, komu zo spoluvlastníkov na základe rozhodnutia súdu nehnuteľnosť pripadne do výlučného vlastníctva. Žalovaná relevantné tvrdenia žalobcu prednesené v tejto súvislosti dokonca ani nepoprela. Tvrdenia žalovanej a ňou navrhnuté dôkazy smerovali v zásade len k preukázaniu zlých vzťahov medzi ňou, žalobcom a jeho rodinou, pričom vo vzťahu k meritu veci ide o tvrdenia úplne irelevantné. Bolo tiež preukázané, že žalovaná má bytovú otázku vyriešenú. Riešenie bytovej otázky plnoletých a svojprávných detí žalovanej nemôže mať na rozhodovanie súdu vplyv. Tiež bolo preukázané, že predmetný byt nie je bytom, kde žalovaná vyrastala. Tým je byt, v ktorom žalovaná žije v súčasnosti, teda hovoriť o nejakom podstatnejšom citovom vzťahu nie je namieste. Vo vzťahu k v odvolaní namietanej hodnote predmetného bytu ide o vôbec prvú námietku žalovanej v tomto zmysle. Žalovaná tak v rámci svojich písomných podaní, ako aj v rámci svojich prednesov na pojednávaní túto námietku nevzniesla a žalobcom uvádzanú hodnotu nespochybňovala, práve naopak, výslovne s ňou súhlasila. Ani na pojednávaní žalovaná k listinným dôkazom nemala žiadne námietky, tak ako opätovne nemala námietky ani k zistenej cene nehnuteľnosti. Nenavrhovala ani vykonanie dôkazov

v tomto smere. Preto je hodnotu nehnuteľnosti v zmysle ustanovenia §151 ods. 1 ako aj § 186 ods. 2 CSP nevyhnutné považovať za preukázanú a akékoľvek námietky žalovanej v tomto smere sú nedôvodné. Tvrdenia žalobkyne vo vzťahu k hodnote nehnuteľnosti je potrebné považovať za novoty v odvolacom konaní a tieto tvrdenia žalobkyne nemožno v zmysle ustanovenia § 366 CSP v odvolaní použiť. Čo sa týka údajného násilného spávania sa žalobcu, čo je tiež nové tvrdenie vo vzťahu k tomu, že žalovaná navrhuje aplikáciu ustanovenia 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka, tretia veta za bodkočiarkou, toto tvrdenie žalobca poprel, nie je pravdivé a žalovaná žiadneho zo svedkov, ani žiaden z ňou navrhovaných dôkazov, ktoré súd nevykonala, nenavrholala na jeho preukázanie. Vo vzťahu k priestupku, ktorého sa mal dopustiť manžel žalovanej voči žalobcovi, poukázal žalobca na to, že manžel žalovanej nie je spoluvlastníkom nehnuteľností, čiže aplikácia vyššie uvedeného ustanovenia § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka v žalovanou naznačenom rozsahu neprichádza do úvahy. Žalobca ďalej poukázal na obsah svojich písomných podaní uskutočnených počas konania pred súdom prvej inštancie, ako aj na obsah svojich prednesov na pojednávaní a tiež na odôvodnenie napadnutého rozsudku, kde sa súd v potrebnej miere zaoberal všetkými podstatnými okolnosťami, s ktorým sa žalobca v celom rozsahu stotožňuje. V odvolaní podanom žalovanou sa neuvádza žiaden skutočne relevantný a racionálny dôvod, z ktorého by vyplývala nesprávnosť súdneho rozhodnutia. Žalovaná neuvádza žiadne argumenty, z ktorých by vyplývalo, že súd pri svojom rozhodovaní pochybil, nepredkladá žiadne dôkazy pre svoje tvrdenia a s jej odvolacími námietkami sa súd už v potrebnom rozsahu a v súlade so zákonom v rozsudku vypořiadal. Súd prvej inštancie postupoval i rozhodol správne, správne a úplne zistil skutkový stav a správne naň aplikoval príslušné ustanovenia platných predpisov. Dokazovanie vykonal v rozsahu potrebnom pre riadne a spravodlivé rozhodnutie vo veci, nezaoberal sa len tými tvrdeniami a dôkazmi, ktoré boli vo vzťahu k meritu veci irelevantnými, pričom svoje rozhodnutie súd aj v tomto smere riadne odôvodnil. Súd rozhodol správne, spravodlivo a v súlade s príslušnými hmotnoprávnymi i procesnoprávnymi predpismi, keď žalobe v celom rozsahu vyhovel a zaviazal žalovanú na náhradu trov konania. Žalobca navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok v celom rozsahu ako vecne správny potvrdil a zaviazal žalovanú na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

4. Žalovaná v replike k vyjadreniu žalobcu uviedla, že zotrváva na všetkých svojich doterajších vyjadreniach v konaní. Žalobca sa podľa nej iba snaží obhájiť nezákonný postup sudkyne v konaní a snaží sa docieľiť, aby súdne konanie skončilo v jeho prospech tak, ako rozhodol okresný súd. Je však zrejmé, že súdne konanie neprebehlo zákonným spôsobom. Súd porušil procesné ustanovenia a vo veci postupoval tak, aby žalovaná nemala ani možnosť preukázať svoje tvrdenia. Súd nepostupoval správne, keď odmietol vykonať výsluch svedkov, ktorí boli v konaní navrhnutí. Dokonca výsluch niektorých svedkov bol zhodne navrhnutý oboma stranami sporu. Výsluch týchto svedkov by bolo možné odstrániť viaceré rozporuplné a nepravdivé tvrdenia žalobcu a zároveň ustáliť skutkový stav veci tak, aby bolo možné v súdnom konaní spravodlivo rozhodnúť. Nie je pravdivým tvrdenie žalobcu, že sa o predmetný byt stará alebo staral. Dokonca ani jeho tvrdenie, že by potreboval predmetný byt na zabezpečenie svojich bytových potrieb z dôvodu, že sa stará o svojho otca. Hneď, ako bolo súdne konanie na okresnom súde ukončené, v llave ho nie je vidieť. Podľa informácií žalovanej sa opätovne odsťahoval ku svokrovcovi do Záskaľia a svoj pobyt v llave využil iba ako argument vo svoj prospech v súdnom konaní. Opätovne poukázala na to, že obe strany sporu majú rovnakú potrebu zabezpečiť si bývanie v predmetnej nehnuteľnosti. Navyše od 01.10.2023 končí nájomná zmluva aj synovi žalovanej a opäť budú v byte bývať 4 dospelé osoby. Žalobca má lepšie možnosti zabezpečiť si svoje bývanie, než žalovaná. Žalobca taktiež neuvádza pravdivo okolnosti ohľadom platieb za byt. Žalovaná od roku 2017 nemala kľúč od bytu a nemala žiadnu informáciu o byte. Kým žil druhý brat žalovanej, všetko platil za byt on. Staral sa o byt, chodil tam. V tom čase žalobca nebol spoluvlastníkom a ani nemal užívacie právo k bytu. Dokonca sa ani nezdržoval u svojich rodičov. Ak sa v súčasnosti prezentuje žalobca ako starostlivý spoluvlastník nehnuteľnosti, prečo od roku 2017 neplatil platby za byt jeho otec ako spoluvlastník? Prečo práve otec žalobcu chcel v dedičskom konaní za byt vyplatiť svoj podiel, hoci všetci vedeli o tom, že byt mal patriť zosnulému bratovi žalovanej? Jediný, kto sa o jej mamu vôbec nestaral, len by majetky po nej bral. Žalobca ako jeho syn pokračuje v tomto správaní a nepravdivými tvrdeniami sa snaží získať pre seba majetok, ktorý by mu vôbec nemal patriť. Presne v tomto duchu sa niesla aj akákoľvek komunikácia mimosúdne o vypořiadaní tohto spoluvlastníctva. So žalobcom sa nedalo rozumne konať a rokovať. Jeho jediným cieľom bolo dosiahnuť svoje bez ohľadu na názor a postoj protistrany. V súčasnosti to zneužíva vo svoj prospech a žalovanú stavia do pozície tej, ktorá nechcela vôbec rokovať o mimosúdnom zrušení a vypořiadaní podielového spoluvlastníctva. Ak

by bol súd pripustil výsluch svedkov, najmä manžela žalovanej, dospel by k iným skutkovým tvrdeniam aj o tejto veci. Žalovaná zotrvala na svojom odvolacom návrhu.

5. Žalobca v duplike k replike žalovanej uviedol, že zotráva na svojom predchádzajúcom vyjadrení. Postup súdu prvej inštancie považuje za zákonný. Výsluch navrhovaných svedkov by bol z hľadiska predmetu sporu zbytočný a teda z procesného hľadiska neefektívny. Tvrdenia žalovanej týkajúce sa bytových potrieb žalobcu sú nepravdivé a v celom rozsahu ich (už po niekoľký krát) popiera. Žalovaná ich okrem toho nielenže žiadnym spôsobom nepreukazuje, ale ani na ich preukázanie nenavrhuje vykonanie žiadneho dôkazu. Rovnako žiadnym spôsobom nepreukazuje svoje tvrdenia o údajnom skončení nájomnej zmluvy jej syna a teda ani v tejto súvislosti neuniesla dôkazné bremeno. Toto jej tvrdenie je však z vecného hľadiska irelevantné, pretože riešenie bytovej otázky dospelých a samostatných detí podielového spoluvlastníka nie je okolnosťou, na ktorú by súd mal pri vyporiadaní podielového spoluvlastníctva prihliadať. Vo vzťahu k úhradám na bývanie žalovaná jednak uvádza tvrdenia, ktoré sú z vecného hľadiska irelevantné (ktorý z ostatných podielových spoluvlastníkov a akým spôsobom platil náklady spojené s vlastníctvom bytu), čím sa celkom zrejme snaží odpútať pozornosť od podstatnej a preukázanej skutočnosti, že ona tieto úhrady neplatila, začala ich platiť účelovo až pod vplyvom prebiehajúceho súdneho konania a ani v čase jeho konania žiaden iný záujem o byt neprejavila. To, ako prebiehali mimosúdne rokovania medzi stranami pred podaním žaloby, je dostatočne preukázané listinnými dôkazmi. Aj z nich je zrejmé, že ani v tejto súvislosti žalovaná vo svojom vyjadrení neuvádza pravdu.

6. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má základné zákonom predpísané náležitosti (§ 127 a § 363 CSP), a že odvolateľka použila zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b/, e/, f/ a h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie podľa § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, keď nebolo potrebné zopakovať ani doplniť dokazovanie a nevyžadoval to ani dôležitý verejný záujem v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť.

7. Súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva strán sporu k bytu jeho prikázaním žalobcovi za náhradu na tom právnom závere, že sporové strany nemajú záujem naďalej zotrvať v spoluvlastníckom vzťahu k predmetným nehnuteľnostiam, reálne rozdelenie veci nie je možné a súd prikázal nehnuteľnosti do výlučného vlastníctva žalobcu z dôvodu, že je ich väčšinovým podielovým spoluvlastníkom a vyrieši tým svoju bytovú otázku, pričom veľkosť spoluvlastníckych podielov ako aj účelné využitie veci sú kritériami, ktoré v predmetnej veci poskytujú dostatočne relevantný podklad pre rozhodnutie, ktorému zo spoluvlastníkov majú byť posudzované nehnuteľnosti prikázané do výlučného vlastníctva.

8. Podstata odvolacích argumentov žalovanej bola koncentrovaná na tvrdenia o tom, že súd prvej inštancie postupoval procesne nesprávne pri jej výsluchu, súd nevykonával ňou navrhnuté dôkazy, ktoré boli potrebné pre zistenie rozhodujúcich skutočností, v dôsledku čoho dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, ktoré zároveň aj nesprávne právne posúdil.

9. Žalovaná v podanom odvolaní uplatnila odvolacie dôvody spočívajúce v tom, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, a že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. b), e), f) a h) CSP).

10. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle § 365 ods. 1 písm. b) CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie

rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

11. V prípade odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. e) CSP ide o vadu skutkovú, keď strana navrhla dôkaz, ktorý je potrebný na zistenie rozhodujúcich skutočností, ale súd prvej inštancie takýto dôkaz nevykonal.

12. Podstata odvolacieho dôvodu vyplývajúceho z ust. § 365 ods. 1 písm. f) CSP (súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) spočíva v nesprávnom postupe súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov dokazovania dôsledkom čoho je, že súd berie do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplynuli, alebo neboli stranami prednesené, prípadne neprihliada na skutočnosti, ktoré boli preukázané, alebo vyplynuli z prednesov strán. Nesprávne skutkové zistenia môžu byť aj výsledkom logických rozporov pri hodnotení dôkazov s osobitným zreteľom na závažnosť, zákonnosť a pravdivosť získaných poznatkov.

13. Právnym posúdením v zmysle odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

14. Odvolací súd preskúmaním veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie vzal do úvahy všetky skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán sporu vyplynuli, neopomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo, výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191 CSP. Pri rozhodovaní súd prvej inštancie použil správny právny predpis, správne ho vyložil a na daný skutkový stav ho aj správne aplikoval. Odvolací súd sa preto stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvej inštancie a z tohto dôvodu si odvolací súd aj osvojil dôvody napadnutého rozhodnutia, v celom rozsahu na ne poukazuje v zmysle § 387 ods. 2 CSP a k odvolacím námietkam žalovanej dodáva nasledovné:

15. Žalovaná v podanom odvolaní v prvom rade namieta nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie, ku ktorému malo dôjsť pri jej výsluchu tým, že súd jej počas jej výsluchu neumožnil, aby sa sama v monologickej časti výsluchu vyjadrila k jednotlivým klamstvám žalobcu, ktoré uviedol už v samotnej žalobe, ale i v ďalšom svojom vyjadrení. Jej výsluch prebehol spôsobom, že jej súd položil 4 otázky.

16. Výsluch strany sporu je upravený v ustanovení § 195 CSP, z ktorého vyplýva, že súd môže nariadiť výsluch strany o tvrdených skutočnostiach, ktoré v konaní vyšli najavo, ak ich nemožno preukázať inak. Uvedené zákonné ustanovenie a ani iné zákonné ustanovenie Civilného sporového poriadku však neupravuje postup pri výsluchu strany sporu. Tento je upravený iba pri výsluchu svedka v ustanovení § 202 CSP, podľa ktorého má svedok najskôr súvisle opísať všetko, čo vie o predmete výsluchu a až následne môžu byť svedkovi kladené otázky. Takto však nie je upravený postup pri výsluchu strany sporu a ustanovenie § 202 nemožno bez ďalšieho použiť na výsluch strany sporu tak, že jej má byť najskôr umožnené sa monologicky vyjadriť ku všetkému, čo vie o predmete výsluchu. Tento záver vyplýva podľa názoru odvolacieho súdu zo samotného postavenia strany sporu, ktorej sú od začiatku konania doručované písomné podania protistrany, ku ktorým má možnosť sa vyjadrovať písomne (vyjadrenie k žalobe, replika k vyjadreniu a pod.), čo nie je prípad svedka. Strana sporu tak má od začiatku konania možnosť reagovať na tvrdenia protistrany. Okrem toho Civilný sporový poriadok pri úprave výsluchu strany sporu výslovne odkazuje na primerané použitie ustanovení o výsluchu svedka iba o zachovávaní mlčanlivosti pri výpovedi svedka (v § 195 ods. 4 CSP), z čoho a contrario vyplýva, že iné ustanovenia o výsluchu svedka sa na výsluch strany sporu nepoužijú, teda ani ustanovenie o monologickej časti výpovede svedka. Vzhľadom na postavenie strany sporu, úpravu jej výsluchu, ako aj na skutočnosť, že takýto dôkazný prostriedok je iba podporným, je na konajúcom súde aký postup pri jej výsluchu zvolí. Okrem toho žalovaná bola v konaní zastúpená advokátom a stranám sporu bola daná možnosť klásť si otázky, čo žalovaná prostredníctvom svojho advokáta aj využila, keď tento na pojednávaní položil otázku žalobcovi, avšak pri žalovanej túto možnosť už nevyužil. Advokátovi žalovanej nič nebránilo tomu, aby položil

otázku na pojednávaní žalovanej, a to aj takú, aby sa vyjadrila k jednotlivým tvrdeniam žalobcu. Z uvedených dôvodov odvolací súd nevzhladol v postupe súdu prvej inštancie pri výsluchu žalovanej žiadny nesprávny procesný postup, ktorý by mal za následok znemožnenie uskutočňovania procesných práv žalovanej v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

17. Žalovaná ďalej namietala nesprávny postup súdu prvej inštancie v tom, že súd odmietol vykonať výsluch navrhnutých svedkov a vykonanie dokazovania ďalšími dôkazmi, pričom dokazovanie v rozsahu, ktoré súd vykonal, viedlo k nesprávnym skutkovým zisteniam. Ani s touto odvolacou námietkou žalovanej sa odvolací súd nestotožnil. Žalovaná v prvom rade v podanom odvolaní nekonkretizovala, výsluchy ktorých svedkov a aké ďalšie dôkazy, ktoré navrhla, súd nevykonal a čo relevantné malo byť nimi preukázané. Pokiaľ mala žalovaná na mysli svedkov I. F. a F. M., ktorých navrhla vypočuť za účelom preukázania vzťahov v rodine, ako aj k verbálnemu konfliktu medzi žalobcom a jej manželom, tak tieto súd prvej inštancie správne odmietol vykonať, pretože by nimi nemohli byť preukázané skutočnosti relevantné pre rozhodnutie vo veci samej. Pre rozhodnutie skutočne nebolo potrebné zisťovanie príčin a počiatku rozvratu vzťahov v rodine z obdobia spred niekoľkých rokov, naviac, keď sa majú týkať aj osôb, ktoré už nežijú (strýko žalobcu a zároveň brat žalovanej), ako aj okolností konfliktu medzi žalobcom a manželom žalovanej, keď akékoľvek takéto zistenia nemohli predstavovať taký skutkový základ, ktorý by mal za následok spochybnenie tých zistení a právnych záverov súdu prvej inštancie, ku ktorým dospel už na základe vykonaného dokazovania. Zároveň bolo nehospodárne a irelevantné vykonanie tohto dokazovania aj z hľadiska toho, že žalovaná ani len neuviedla žiadne skutkové tvrdenia ohľadne prípadného násilného správania sa podielového spoluvlastníka – žalobcu voči ostatným spoluvlastníkom, t. j. voči žalovanej, resp. ani len také, ktoré by bolo možné charakterizovať z hľadiska dobrých mravov za také, ktoré by ich významne narušovalo do tej miery, že by bolo potrebné v dôsledku takých zistení prehodnotiť spôsob vyporiadania podielového spoluvlastníctva aj s ohľadom na najzásadnejšie skutkové zistenia a závery z nich plynúce, a to že žalobca je väčšinovým spoluvlastníkom nehnuteľností a tieto využije účelnejšie ako žalovaná, ktorá síce mala záujem vyžítvať byť na bývanie, avšak potreba bývania je u nej vyriešená a získaním sporných nehnuteľností mienila primárne riešiť bývanie svojich dvoch dospelých detí, ktorým by spolu s manželom nechali jej vlastný byt. Pokiaľ žalovaná má vlastné bývanie a získaním bytu chce de facto vyriešiť samostatnosť bývania svojich dospelých synov, je rozhodne účelnejším využitím nehnuteľností slúžiacich na bývanie ich prikázanie tomu podielovému spoluvlastníkovi, ktorý žiadne vlastné bývanie nemá a primárne týmto vyrieši svoju bytovú potrebu.

18. Pokiaľ žalovaná namietala nevykonanie dôkazu predložením listín na preukázanie solventnosti žalobcu vo vzťahu k zaplateniu náhrady za jej spoluvlastnícky podiel, tak ani tento dôkaz nebolo potrebné vykonať. Žalovaná sa k otázke solventnosti žalobcu až do pojednávania nevyjadrila, hoc tento už v žalobe navrhol konkrétnu sumu ako náhradu za jej spoluvlastnícky podiel aj s termínom jej splatnosti, v dôsledku čoho potom bola jej procesná obrana správne súdom posúdená ako oneskorená. Bez ohľadu na to však nebolo potrebné tento dôkaz vykonať, keďže predmetom dokazovania majú byť sporné skutkové tvrdenia a nie nesporné. Pokiaľ žalovaná skutkové tvrdenia o solventnosti žalobcu nepoprela, tieto správne považoval súd v zmysle § 151 CSP za nesporné. Naviac na účinné popretie skutkových tvrdení žalobcu o jeho solventnosti by mala žalovaná ponúknuť vlastné skutkové tvrdenia, čo tiež neučinila. Za situácie, že je skutkové tvrdenie nesporné, je zbytočné a nehospodárne vykonávať o takom tvrdení akékoľvek dokazovanie.

19. Súd v civilnom sporovom konaní vykonáva dôkazy zásadne na návrh strany sporu, avšak nie je jeho povinnosťou vykonať všetky navrhnuté dôkazy, ale len tie, ktoré sú potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. Taktiež nie je potrebné vykonávať dokazovanie na preukázanie skutkových tvrdení, ktoré sú nesporné, ako ani dokazovanie na preukázanie skutkových tvrdení, ktoré boli spoľahlivo preukázané iným dôkazom. Na vykonanie stranou navrhnutého dôkazu nie je právny nárok a súd prvej inštancie nepochybil, keď nevykonal žalovanou navrhnuté dôkazy, pretože tieto mali preukázať len tvrdenia, ktoré neboli pre rozhodnutie podstatné, resp. mali preukazovať to, čo bolo správne považované za nesporné. Zároveň nie je dôvodná námietka, že by súd nekriticky prevzal iba tvrdenia žalobcu a všetky skutkové zistenia založil iba na jeho tvrdeniach, pretože veľkosť spoluvlastníckych podielov strán sporu bola zistená z listu vlastníctva a okolností bývania žalobcu s rodinou u svokrovcov boli nesporné. Vo vzťahu k starostlivosti o byt žalovanou a k úhrade nákladov za byt z jej strany tiež dospel súd k správnym skutkovým zisteniam. Zisťovanie týchto okolností vo vzťahu k obdobiu, kedy žalobca nebol podielovým spoluvlastníkom bytu, je irelevantné. Po tom, čo sa stal podielovým spoluvlastníkom a kľúče žalovanej od bytu odovzdal, bolo na žalovanej, aby

sa o byt aktívne zaujímal a jej pasivitu nemožno považovať za stav, ktorý spôsobil žalobca, keď sama sa nevedela vyjadriť k úhrade daní, ohľadne návštevy bytu sa vyjadřila tak, že čo tam má robiť, keď byt nie je celý jej, pričom návštevou bytu mohla zistiť aj potrebné opravy, resp. úpravy bytu a pokiaľ ide o vedomosť o potrebe úhrad za byt, tieto mohla sama zistiť u správcu bytového domu.

20. Ako nesprávne skutkové zistenia žalovaná namietala aj to, že žalobca by získaním bytu do svojho výlučného vlastníctva riešil svoju bytovú otázku a žalovaná nie. Podľa žalovanej má žalobca kde bývať, a to buď u svojich rodičov alebo u svokrovcov. Žalobca mal v čase rozhodnutia súdu prvej inštancie takmer 40 rokov a potrebu bývania mal vyriešenú len tým, že býval aj s rodinou u svokrovcov. Jednoznačne tak získaním celého bytu môže vyriešiť otázku svojho bývania a kritérium účelného využitia veci je napadnutým rozsudkom zohľadnené jednoznačne správne, a to nielen samostatne, ale aj v súhrne s ostatnými kritériami, keď tieto treba posudzovať komplexne. Rovnako správnym skutkovým zistením súdu je, že žalovaná sa žiadnym spôsobom nechcela dohodnúť na zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva. Súd prvej inštancie vykonal ako dôkaz potvrdenie notárky JUDr. Márie Zimanovej zo dňa 01.03.2023, z ktorého správne zistil, že žalovaná nemala záujem vyporiadať podielové spoluvlastníctvo, čím napokon súd odôvodnil aj rozhodnutie o náhrade trov konania.

21. Žalovaná v podanom odvolaní napokon nesúhlasila ani s hodnotou nehnuteľností, ktorá bola určená sumou 26 500,- eur, keď sa dodatočne informovala, že reálna trhová hodnota nehnuteľností je oveľa vyššia, v dôsledku čoho je potom aj súdne rozhodnutie o výške primeranej náhrady za spoluvlastnícky podiel podľa nej nesprávne, a preto navrhla vykonať nové znalecké dokazovanie na zistenie aktuálnej hodnoty nehnuteľností.

22. Konceptia odvolacieho konania v civilnom spore vychádza z tzv. neúplného apelačného systému. Neúplnosť apelácie znamená, že právo odvolateľa použiť v odvolacom konaní prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré strana neuplatnila v konaní pred súdom prvej inštancie, je obmedzené. Strany sporu mali v doterajšom priebehu konania niekoľko príležitostí tieto prostriedky použiť a boli opakovane súdom poučené o koncentrácii konania. Odvolacia argumentácia v podobe nových skutkových tvrdení a dôkazných návrhov (novoty) je takto prípustná len za splnenia zákonom stanovených podmienok. Tieto podmienky sú stanovené v ustanovení § 366 CSP, podľa ktorého prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak sa týkajú procesných podmienok, sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

23. Žalovaná v podanom odvolaní neuvádza žiadne prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré by sa týkali procesných podmienok, vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, alebo by nimi malo byť preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Žalovaná v podanom odvolaní namieta skutkové zistenia súdu prvej inštancie ohľadne zistenej všeobecnej hodnoty vyporiadavaných nehnuteľností, keď tvrdí, že dodatočne zistila, že cena nehnuteľností je vyššia. Podľa názoru odvolacieho súdu ide jednoznačne o obranu, ktorú mohla žalovaná uplatniť už v konaní pred súdom prvej inštancie, avšak tak nielenže neučinila, ale sama vo vyjadrení k žalobe, kde navrhla príkazanie spoločných nehnuteľností do jej výlučného vlastníctva, vychádzala z ich ceny, ktorá bola tvrdená a zároveň dôkazne podporená žalobcom, a z ktorej napokon súd vychádzal pri učení výšky náhrady za jej spoluvlastnícky podiel. Žalovaná tak tvrdenie žalobcu o cene nehnuteľností v konaní pred súdom prvej inštancie účinne nepoprela, cenu nenamietala a na jej zistenie nenavrhla žiaden dôkaz.

24. Žalovanej bola dňa 02.01.2023 doručená žaloba spolu s poučeniami o procesných právach a povinnostiach strán sporu. Súčasťou poučenia bolo aj poučenie o prostriedkoch procesného útoku, prostriedkoch procesnej obrany a o koncentrácii konania. Konkrétne bola žalovaná okrem iného poučená o povinnosti uplatniť tieto prostriedky včas, a to najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí. Žalovaná však v konaní pred súdom prvej inštancie žiadne prostriedky procesnej obrany vo vzťahu k hodnote vyporiadavaných nehnuteľností neuplatnila.

25. Tvrdenia žalovanej v odvolacom konaní o tom, že cena nehnuteľností je vyššia, ako aj dôkazný návrh na jej zistenie neboli uplatnené včas, a preto na ne nemožno prihliadať, keď zároveň

ide o také tvrdenia, ktoré jednoznačne mohla uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie. Žalovaná napokon v odvolacom konaní ani len netvrdila, že prostriedky procesnej obrany použité v odvolaní nemohla bez svojej viny uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie. Tvrdenia žalovanej o cene nehnuteľností v odvolaní sú tak neprípustnou novotou v odvolacom konaní, a preto nie je možné na ne prihliadať a ani vykonať dokazovanie navrhnuté žalovanou v odvolacom konaní.

26. Napokon odvolací súd vyhodnotil aj námietky žalovanej o nesprávnom právnom posúdení veci za nedôvodné. Súd prvej inštancie správne aplikoval a interpretoval na prejednávajúcu vec ustanovenie § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Súd vychádzal zo spoľahlivo a dostatočne zisteného skutkového stavu, žalovaná mala možnosť vyjadriť sa vo veci samej, bola vypočutá zákonným spôsobom, mala možnosť navrhovať dôkazy, z ktorých tie, ktoré vykonané neboli, neboli vykonané dôvodne, ako je uvedené vyššie. Tvrdenie žalovanej, že sa súd vôbec nezaoberal skutočnosťou, že žalovaná dlho nemala vôbec prístup do nehnuteľnosti, že nemala absolútne žiadne informácie o nehnuteľnosti, a že súd neprihliadol na to, že žalobca nemal absolútne žiadny vzťah k nehnuteľnosti, súd nedôvodné. Žalovaná nemala prístup do nehnuteľnosti v čase, keď žalobca ešte nebol jej podielovým spoluvlastníkom, na čo nemožno prihliadať, pričom bol to žalobca, ktorý jej prístup umožnil. Bolo predovšetkým na žalovanej, aby sa aktívne o nehnuteľnosť a platby s ňou spojené zaujímal, pričom akýkoľvek citový vzťah k nehnuteľnosti je v tomto prípade tak na jej strane, ako aj na strane žalobcu irelevantný, keď rozhodujúce kritéria svedčia v prospech prikázania veci žalobcovi a city k veci by mohli zavážiť iba vtedy, ak by tak veľkosť spoluvlastníckych podielov ako aj účelné využitie veci boli ako kritéria na oboch stranách sporu rovnocenné. Pokiaľ žalovaná v odvolaní tiež uvádza, že súd sa žiadnym spôsobom nevyporiadala s namietanými skutkovými tvrdeniami žalovanej, a to s násilným správaním žalobcu, vytváraním neustáleho nátlaku na ňu, s jeho prístupom k jej právu na užívanie nehnuteľnosti a s jej sprístupnením, s nemožnosťou spolupodieľať sa na nákladoch na údržbu, ak o nich vôbec nevie, tak žalovaná v priebehu celého konania, dokonca ani v podanom odvolaní ani len neuviedla konkrétne skutkové tvrdenia o konkrétnom násilnom správaní sa žalobcu voči nej a za také nemožno považovať naliehanie žalobcu na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva. K ostatným námietkam sa odvolací súd už vyjadril vyššie.

27. Pokiaľ ide o výrok o náhrade trov konania, tak aj tento vyhodnotil odvolací súd ako správny. Hoc ide o iudicium duplex a súd nie je viazaný návrhom na spôsob vyporiadania podielového spoluvlastníctva, tak z vykonaného dokazovania bol zistený nie nesúhlasný postoj žalovanej k spôsobu vyporiadania navrhovaného žalobcom ešte pred podaním žaloby, ale celkovo negatívny postoj k vyporiadaniu ako takému, čo bolo preukázané potvrdením notárky a za tejto situácie potom súd prvej inštancie rozhodol správne, keď žalobcovi priznal plnú náhradu trov konania.

28. Z uvedených dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie v prejednávanej veci vykonal všetky navrhnuté a potrebné relevantné dôkazy a z vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a správne aplikoval a interpretoval na zistený skutkový stav právne normy ustanovenia § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka a vo vzťahu k výroku o náhrade trov konania ustanovenia § 255 ods. 1 CSP, a preto odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

29. V odvolacom konaní mal žalobca plný úspech, a preto odvolací súd v zmysle § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP rozhodol o trovách odvolacieho konania tak, že žalobcovi priznal nárok na ich náhradu voči žalovanej v rozsahu 100 %. O samotnej výške náhrady trov konania v prvoinštančom, ako aj odvolacom konaní rozhodne súd prvej inštancie postupom podľa § 262 ods. 2 CSP.

30. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).